

CHARAKTERYSTYKA JCWP		
Kategoria JCWP		JCWP rzeczna
Nazwa JCWP		Liwiec od Kostrzyna, bez Kostrzyna do dopł. z Zalesia
Kod JCWP		RW2000242668731
Typ JCWP		24
Długość JCWP [km]		37,72
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]		108,21
Obszar dorzecza		obszar dorzecza Wisły
Region wodny		region wodny Środkowej Wisły
Zlewnia bilansowa		Zlewnia Narwi od granicy państwa do ujścia Biebrzy
RZGW		WA
RDOŚ		RDOŚ w Warszawie
WZMIUW		Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie
Województwo		14 (MAZOWIECKIE)
Powiat		1433 (węgrowski)
Gmina		143301_1 (Węgrów), 143302_2 (Grębków), 143303_2 (Korytnica), 143304_2 (Liw), 143306_2 (Miedzna), 143309_2 (Wierzbno)
Inne informacje/dane dotyczące JCWP		
Warunki referencyjne		
Fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy IFPL)		
Fitobentos (Multimetryczny Indeks Okrzemkowy IO)		
Makrofity (Makrofitowy indeks rzeczny MIR)		
Makrobezkřęgowce bentosowe		
Ichtiofauna		
Status JCWP		
Podsumowanie informacji w zakresie wstępnego/ostatecznego wyznaczenia statusu		Wstępne wyznaczenie Ostateczne wyznaczenie
Status		NAT NAT
Powiązanie JCWP z JCWPd (w rozumieniu ekosystemu zależnego od wód podziemnych)		
Kody powiązanych JCWPd		PLGW200055
Ocena stanu JCWP		
Czy JCWP jest monitorowana?		M
Kod i nazwa podobnej monitorowanej JCWP		
Ocena stanu za lata 2010 - 2012	Stan/potencjał ekologiczny	UMIARKOWANY
	Wskaźniki determinujące stan	Fosforany, Makrobezkřęgowce bentosowe (indeks MMI)
	Stan chemiczny	DOBRY
	Wskaźniki determinujące stan	
	Stan (ogólny)	ZŁY
Presje antropogeniczne na stan wód		
Rodzaj użytkowania części wód		rolna
Presje/oddziaływania i zagrożenia antropogeniczne		presja komunalna
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego		zagrożona
Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW		
Obszary wyznaczone na mocy art. 7 do poboru wody przeznaczonej do spożycia		NIE

przez ludzi			
Obszary przeznaczone do ochrony gatunków wodnych o znaczeniu ekonomicznym		Brak	
Części wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym obszary wyznaczone jako kąpieliska		NIE	
Części wód wyznaczone jako obszar szczególnie narażony, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć		NIE	
Części wód wyznaczone jako wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych		NIE	
Części wód wyznaczone jako obszary wrażliwe na substancje biogenne		TAK	
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie		TAK	
CEL ŚRODOWISKOWY DLA JCWP		dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
Typ odstępstwa wynikający w art. 4 ust. 4 i 5 RDW		4(4) - 1	
Termin osiągnięcia celów środowiskowych		2021	
Uzasadnienie odstępstwa		Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.	
Typ odstępstwa wynikający w art. 4 ust. 7 RDW		brak	
Uzasadnienie odstępstwa		nie dotyczy	
Wymagania dla elementów biologicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy IFPL)	≥ 0,6
		Fitobentos (wskaźnik okrzemkowy IO)	≥ 0,39
		Makrofity (makrofitowy indeks rzeczny MIR)	≥ 35,0
		Klasa wskaźnika FLORA	
		Makrobezkregowce bentosowe (indeks MMI)	≥ 0,687
		Wskaźnik MZB	
		Ichtiofauna	
		Klasa elementów biologicznych	II
Wymagania dla elementów fizykochemicznych	Podstawa wymagania	1. „Weryfikacja wartości granicznych dla oceny stanu ekologicznego rzek i jezior w zakresie elementów fizykochemicznych z uwzględnieniem warunków charakterystycznych dla poszczególnych typów wód”	

		2. Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (w zakresie substancji szczególnie szkodliwych)	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Zawiesina ogólna (mg/l)	≤ 14,6
		Tlen rozpuszczony (mgO ₂ /l)	7,2-12,2
		BZT ₅ (mgO ₂ /l)	≤ 3,1
		ChZT-Mn (mgO ₂ /l)	≤ 11,4
		OWO (mgC/l)	≤ 12,2
		ChZT-Cr (mgO ₂ /l)	≤ 44
		Przewodność w 20°C (uS/cm)	≤ 477
		Substancje rozpuszczone (mg/l)	≤ 328
		Siarczany (mgSO ₄ /l)	≤ 51,5
		Chlorki (mgCl/l)	≤ 21,4
		Wapń (mgCa/l)	≤ 77,2
		Magnez (mgMg/l)	≤ 12,4
		Twardość ogólna (mgCaCO ₃ /l)	≤ 265
		Odczyn pH	7-8,1
		Zasadowość ogólna (mgCaCO ₃ /l)	≤ 295
		Azot amonowy (mgN-NH ₄ /l)	≤ 0,35
		Azot Kjeldahla (mgN/l)	≤ 1,2
		Azot azotanowy (mgN-NO ₃ /l)	≤ 1,7
		Azot azotynowy (mgN-NO ₂ /l)	≤ 0,03
		Azot ogólny (mgN/l)	≤ 2,8
		Fosforany (mgPO ₄ /l)	≤ 0,31
		Fosfor ogólny (mgP/l)	≤ 0,21
		Specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	Spełnienie wymagań zał.6 projektu Rozporządzenia MŚ z dnia 8 maja 2013 r
Wymagania dla elementów hydromorfologicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	I	
Wymagania dla wskaźników chemicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Spełnienie środowiskowych norm jakości	
Wymagania dla obszarów chronionych będące jednolitymi częściami wód, przeznaczonymi do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do	Podstawa wymagania	nie dotyczy	
	Parametry charakteryzujące	Parametry fizykochemiczne	nie dotyczy

spożycia	cel środowiskowy	Parametry bakteriologiczne	nie dotyczy
Wymagania dla obszarów chronionych, będących jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Podstawa wymagania	nie dotyczy	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	nie dotyczy	
Obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków			
Nazwa obszaru chronionego	Siedlecko-Węgrowski	Kod obszaru chronionego	OCHK287
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	Rozporz. 17 Wojewody Mazowieckiego z 15.04.2005 r. Dz. Urz. 91 poz. 2449.	Wielkość obszaru chronionego [ha]	36390,60
% udział obszaru chronionego w długości JCW	52,54%	% udział obszaru chronionego w powierzchni zlewni JCW	46,13%
Przedmioty ochrony zależne od wód	Kompleks ekosystemów		
Cel dla obszaru chronionego	Utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych w lasach, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych: w borach bagiennych, olsach i łągach. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródlęśnych cieków, mokradeł. Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych. Melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródłiskowych cieków. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi. Lokalizowanie wałów przeciwpowodziowych jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu. Tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennej i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej. Prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej. Zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywala - stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów. Zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach, poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowlach piętrzących. Utrzymanie i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych, jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych. Ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn. Zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą. Zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzeczka i lokalne obniżenia terenu, w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych, w miarę możliwości należy zachowywać lub odtwarzać siedliska		

	hydrogeniczne mające dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej. Utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.		
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst. ustaleń w akcie będącym podst. prawną obszaru.		
Nazwa obszaru chronionego	Nadbużański Park Krajobrazowy	Kod obszaru chronionego	PK40
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	Rozporz. Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 marca 2005 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 66, poz. 1701 i Nr 136, poz. 4208).	Wielkość obszaru chronionego [ha]	73672,12
% udział obszaru chronionego w długości JCW		% udział obszaru chronionego w powierzchni zlewni JCW	0,05%
Przedmioty ochrony zależne od wód	Różnorodność biologiczna, kompleks ekosystemów, siedliska gatunków.		
Cel dla obszaru chronionego	Zachowanie swobodnie meandrującej nizinnej rzeki Bug i jej doliny z dużą liczbą starorzeczy i odnóg oraz procesów morfogenetycznych kształtujących system ekologiczny doliny. Zachowanie muraw psammofilnych i kserotermicznych oraz łągów nadrzecznych. Zachowanie i poprawa możliwości trwałego i stabilnego funkcjonowania ekosystemów. Utrzymanie na wybranych terenach dynamiki naturalnych procesów geomorfologicznych. Przywracanie naturalnego funkcjonowania systemu hydrogeologicznego Parku. Gospodarowanie wodą prowadzące do utrzymania i ewentualnie zwiększenia zasobności wodnej terenu. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych. Ochrona i przywracanie elementów naturalnej struktury hydrograficznej. Zachowanie trwałego funkcjonowania ekosystemów hydrogenicznych. Przeciwdziałanie wzrostowi trofii środowiska gruntowo - wodnego. Zachowanie charakterystycznej różnorodności biologicznej środowisk wodnych. Zachowanie zgrupowań roślin i zwierząt najcenniejszych pod względem przyrodniczym na terenie Parku - na obszarach podmokłych. Utrzymanie i wzmacnianie pełnej różnorodności gatunków na ich naturalnych stanowiskach w typowych dla nich fitocenozach, zwłaszcza wodnych i bagiennych. Renaturyzacja najcenniejszych pod względem przyrodniczym środowisk przekształconych w wyniku działalności człowieka poprzez przywrócenie naturalnych lub seminaturalnych stosunków wodnych. Przeciwdziałanie postępującemu przesuszeniu terenu Parku, zwłaszcza terenów leśnych i łąkowych wskutek przyspieszonego odpływu wody systemem rowów melioracyjnych. Przeciwdziałanie zmianom stosunków wodnych, w tym zmianom zasięgu zalewów dolin wodami rzecznyymi w wyniku budowy wałów przeciwpowodziowych, powodującym zmiany funkcjonowania ekosystemów hydrogenicznych. Przeciwdziałanie realizacji obiektów budowlanych na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodziowego. Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych spowodowanemu punktowymi zrzutami nieoczyszczonych ścieków bytowo - gospodarczych oraz spływami zanieczyszczonych wód z obszarów użytkowanych rolniczo i obszarów zabudowanych [także w środkowym i górnym odcinku Bugu poza granicami Parku]. Przeciwdziałanie przyspieszonej eutrofizacji i przeżyźnieniu (hypertrofizacji) zbiorników wodnych w wyniku silnego obciążenia pierwiastkami troficznymi: azotem i fosforem ze źródeł punktowych (zrzuty oczyszczonych i nieoczyszczonych ścieków bytowo-gospodarczych) i rozproszonych. Renaturyzacja stosunków wodnych olsów i zdegradowanych starorzeczy. Odtworzenie meandrów Czarnej Strugi na odcinku około 8 km w obrębie olsów, w tym przez zabiegi biotechniczne w korycie. Wyłączenie z konserwacji brzegów cieków V i wyższych rzędów i dopuszczenie do ich renaturyzacji. Odmulanie rowów		

	melioracyjnych co 10 lat warstwą płytszą od 15-20cm (optymalnie 5-10cm). Zatrzymywanie wody na lewym tarasie zalewowym Bugu przez otwieranie budowli wodnych w wale w czasie wezbrań od 1 listopada do 31 marca oraz ich zamykanie na okres nizin i roztopów. Wykluczenie działań powodujących: obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn; osuszanie torfowisk i obszarów źródłiskowych cieków. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Parku; zinventaryzowanie oraz likwidację punktów zrzutu ścieków nieoczyszczonych do gruntu i wód powierzchniowych; utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków i zbiorników wodnych jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń ze zlewni wykorzystywanej na cele rolnicze i leśne. Ochrona gatunków hydrobiontów objętych ochroną prawną, krytycznie zagrożonych i zagrożonych, wymienianych w "Polskiej czerwonej księdze zwierząt", "Polskiej czerwonej księdze roślin" oraz objętych lokalnymi i krajowymi programami ochrony aktywnej. Wykorzystanie w gospodarce rybackiej rodzimych gatunków ryb pochodzenia lokalnego. Uzyskanie składu gatunkowego i struktury wiekowej ryb właściwych dla danego typu wód, zapewniającego optymalne wykorzystanie występujących w nich siedlisk i bazy pokarmowej oraz umożliwiającego populacjom ryb naturalny rozród. Utrzymanie i przywracanie utraconej różnorodności siedliskowej wód powierzchniowych oraz uzyskanie struktury gatunkowej ryb, zwłaszcza proporcji gatunków drapieżnych do gatunków tzw. "spokojnego żeru", oraz struktury wiekowej ryb właściwych dla typu siedliska. Planowanie gospodarki rybackiej w oparciu o rozpoznanie stanu ekosystemów wodnych Parku, zwłaszcza warunków fizyczno-chemicznych siedliska, obfitości i dostępności bazy pokarmowej ryb, struktury gatunkowej i wiekowej ichtiofauny, wielkości eksploatacji poszczególnych gatunków ryb, zwłaszcza cennych z wędkarskiego punktu widzenia, a także rzadkich i zagrożonych. Utrzymanie na właściwym poziomie liczebności populacji szczególnie eksploatowanych przez wędkarzy, a także wykazujących regres stanu z innych powodów przez niezbędne zarybienie. Zarybienie Bugu głównie gatunkami drapieżnymi (szczupak, sandacz, sum, okoń) oraz z grupy reofilnych karpowatych (brzana, jaź, kleń i świnka). Wykorzystywanie do zarybień materiału z hodowli (wylęgarni) lokalnych. Promowanie naturalnego rozrodu ryb, w szczególności przez tworzenie obrębów ochronnych obejmujących najbardziej wydajne tarliska i miejsca wychowu narybku. Z uwagi na ochronę gatunkową ryb dopuszczenie odłowów sieciowych uzasadnione jedynie poprawą struktury gatunkowej ichtiofauny (w tym eliminacji gatunków obcych, ograniczenia nadmiernej liczebności gatunku rodzimego oddziałującego niekorzystnie na całość zespołu ryb) lub ochrony siedlisk (w tym ograniczenia nadmiernej liczebności leszcza, płoci i krąpia - gatunków uznawanych za przyczyniające się do degradacji siedliska). W celu ochrony roślinności brzegowej, miejsc rozrodu i regularnego przebywania wielu gatunków zwierząt oraz przeciwdziałania erozji brzegów rzek, wyznaczenie miejsc cumowania i wodowania łodzi. Przyjęcie priorytetu gospodarowania wodochronnego na obszarach alimentacji głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) warunkujących zasobność wód podziemnych Parku. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w całych zlewniach dopływów Narwi i Bugu przepływających przez Park.		
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst.: Rozporz. Nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 r. w spr. ust. planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 172, poz. 6757 i z 2007 r. Nr 35, poz. 698).		
Nazwa obszaru chronionego	Dolina Liwca	Kod obszaru chronionego	PLB140002
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	Rozporządzenie MŚ z 12.01.2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Dz. U. z 2011 r. Nr 25 poz. 133.	Wielkość obszaru chronionego [ha]	27431,51

% udział obszaru chronionego w długości JCW	100,00%	% udział obszaru chronionego w powierzchni zlewni JCW	25,94%
Przedmioty ochrony zależne od wód	Actitis hypoleucos r, Anas crecca r, Anas querquedula r, Anser anser r, Carpodacus erythrinus r, Chlidonias hybridus r, Chlidonias niger r, Ciconia ciconia r, Crex crex r, Grus grus r, Limosa limosa r, Numenius arquata r, Pluvialis apricaria c, Remiz pendulinus r		
Cel dla obszaru chronionego	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. piskliwca wymaga: zachow. natur. dolin i brzegów rzek, w tym ter. aluwialnych, natur. procesów akumul. aluwiów. --- Właściwy stan ochr. cyraneczki wymaga: zachow. w krajobrazie zbiorników wodnych z natur. i spokojną strefą brzegową. --- Właściwy stan ochr. cyranki wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. bagiennych podmokłych, ew. zalewanych łąk, z zabagnieniami, starorzeczami, drobnymi zb. wodnymi itp. --- Właściwy stan ochr. gęsi gęgawy wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. różnych silnie zarośniętych zb. wodnych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc lęgowych zwykle na skupieniach roślin pływającej; wyklucz. niepokojenia w koloniach lęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc lęgowych zwykle na skupieniach roślin pływającej; wyklucz. niepokojenia w koloniach lęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana białego wymaga: zachow. biotopów żerowiskowych, w tym wilg. i podmokłych łąk i pastwisk, pośrednio dla zachow. bazy żerowej zachow. uwilgotnienia terenu i obfitości zabagnień i oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wyklucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. rycyka wymaga: zachow. podmokłych łąk i pastwisk o wys. poziomie wody utrzym. do początku lata. --- Właściwy stan ochr. kulika wielkiego wymaga: zachow. dużych kompleksów łąk i ekstens. pastwisk oraz ich podmokłego charakteru. --- Właściwy stan ochr. koncentracji siewki złotej wymaga: zachow. w okresie wędrówki wiosennej ter. łąkowych płytko zalanych. --- Właściwy stan ochr. remiza wymaga: zachow. podmokłego char. terenu i zadrzewień przy ciekach. [Wymaga wg. 'planu lokalnej współpracy'2007': zachowanie naturalności koryta rzecznoego, w tym erozji bocznej i naturalnych skarp brzegowych, wykluczenie pogłębiania rzeki, zachowanie uwilgotnienia łąk wilg.].		
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst.: Wymagania siedlisk i gat. i dokument. 'planu lokalnej współpracy'2007'		
Nazwa obszaru chronionego	Ostoja Nadliwiecka	Kod obszaru chronionego	PLH140032
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	Decyzja KE z 10.01.2011 r.	Wielkość obszaru chronionego [ha]	13622,72
% udział obszaru chronionego w długości JCW	100,00%	% udział obszaru chronionego w powierzchni zlewni JCW	22,02%
Przedmioty ochrony zależne od wód	3130, 3150, 3270, 6430, 7230, 91E0, Angelica palustris, Castor fiber, Lutra lutra, Bombina bombina, Triturus cristatus, Cobitis taenia, Rhodeus sericeus amarus, Anisus vorticulus, Lycaena dispar, Lycaena helle, Ophiogomphus cecilia, Unio crassus, Vertigo angustior, Vertigo moulinsiana		

Cel dla obszaru chronionego	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. brzegów lub osuszanie den zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea (3130) wymaga: zachowanie reżimu zmian poziomu wód jezior/stawów. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. zalewanych mulistych brzegów rzek (3270) wymaga: naturalne ukształtowanie koryta i brzegów rzek, z możliwością zachodzenia erozji brzegowej powyżej obszaru i w obszarze, możliwość rozwoju odsypisk i namulisk brzegowych i śródkorytowych, oraz naturalny reżim hydrologiczny, w tym naturalne występowanie stanów wezbraniowych i niżówkowych. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiającą swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łągami. --- Właściwy stan ochr. staroduba łąkowego wymaga: uwilgotnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamliwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMS. Stabilny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocienienie <20%. --- Właściwy stan ochr. czerwńczyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw.
---	--

	koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka fioletka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu węzownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto ciek naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany $\leq 2\text{mg/l}$ $\text{NO}_3\text{-N}$. W miejscach wyst. >10 os./1 mb ciek. Obecność wszystkich klas wielk: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki jajowatej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (domin. pow. bardzo mokre lub zalane kl. IV-V, towarzys. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne.
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst.: Wymagania siedlisk i gat.

Działania z aktualizacji programu wodno-środowiskowego				
Działania podstawowe				
Nazwa działania	Zakres rzeczowy	Koszt działania [tys. PLN]	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji
1. kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata	przeprowadzenie kontroli	0,00	gmina	działanie ciągłe
2. kontrola postępowania w zakresie oczyszczania ścieków przez przedsiębiorstwa z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata	przeprowadzenie kontroli	0,00	WIOŚ	działanie ciągłe
3. budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących	budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących - 133 szt	530,97	właściciel	działanie ciągłe
4. budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków	budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków - 531 szt	6212,37	właściciel	działanie ciągłe
5. regularny wywóz nieczystości płynnych	regularny wywóz nieczystości płynnych	0,00	właściciel	działanie ciągłe
Działania uzupełniające				
Nazwa działania	Zakres rzeczowy	Koszt działania [tys. PLN]	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji